

Európske štrukturálne a investičné fondy II

Trestné činy pri EŠIF

Mgr. Martin Daňko, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave

Právnická fakulta

Ústav práva informačných technológií a práva duševného vlastníctva

- **Trestné činy na úseku EŠIF**
- **Poškodzovanie finančných záujmov EU**
- **Právna úprava v Trestnom zákone**
- **Objekt**
- **Objektívna stránka**
- **Subjekt**
- **Subjektívna stránka**

Trestné činy na úseku EŠIF

- Protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy EU – dopad na rozpočet EU.
- Škoda spôsobená rozpočtu EU zdôvodňuje potrebu ochrany prostredníctvom Trestného práva;
- Trestné právo reflektuje záväzky SR voči Eu – predovšetkým z čl. 310 ZFEU:

Povinnosť EU a členských štátov bojovať v súlade s čl. 35 ZFEU proti podvodom a akýkoľvek iným protiprávnym konaniam, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ.

Poškodzovanie finančných záujmov EU

Finančné záujmy EU

- finančné prostriedky, ktoré spravuje EU;
- príjmy a výdavky z
  - rozpočtu EU,
  - rozpočtu:
    - inštitúcií,
    - orgánov,
    - úradov a
    - agentúr zriadených na základe zmlúv
  - alebo rozpočty nimi spravované a kontrolované

Právna úprava v Trestnom zákone

- **Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov**
  - **Trestné činy hospodárske**
    - **Poškodzovanie finančných záujmov EU (§261 až 263)**

Objekt

- **Objektom tohto trestného činu je ochrana finančných záujmov Európskej únie**
- poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev patrí medzi tzv. „Core crimes“, ktoré svojou povahou najviac ohrozujú záujmy Európskej únie a jej občanov vo vzťahu k ohrozeniu štyroch slobôd, na ktorých je Európska únia postavená.

Objektívna stránka § 261 TZ

Konanie páchatel'a spočívajúce:

Pri § 261 TZ:

- a) použití, predložení falšovaného, nesprávneho, neúplného výkazu alebo dokladu,
- b) neposkytnutí povinných údajov,
- c) použití prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev na iný účel, ako bolo pôvodne určené.

A tým, v príčinnej súvislosti s jeho konaním, spôsobí protiprávny škodlivý následok v podobe:

- a) spôsobenia sprenevery alebo
- b) protiprávneho zadržania prostriedkov z uvedených rozpočtov.

Objektívna stránka § 262 TZ

Pri § 262 TZ

- spočíva alternatívne v úmyselnom porušení povinnosti alebo nesplnení povinnosti vyplývajúcej zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie pri kontrole a riadení osôb, ktoré sú vo vzťahu podriadenosti k páchatelovi a v dôsledku čoho dôjde k spáchaniu trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 TZ.
- musí existovať príčinná súvislosť medzi úmyselným porušením alebo nesplnením povinností kontroly vo vzťahu k podriadeným osobám a spôsobením trestného činu podľa § 261 ods. 1 TZ.
- Povinnosťou sa na účely tohto ustanovenia považuje taká povinnosť, ktorej porušenie alebo nesplnenie má za následok to, že určitá osoba môže konať podľa § 261 ods. 1 TZ, resp. je to povinnosť, ktorej porušenie alebo nesplnenie prispeje k tomu, že určitá osoba môže konať podľa § 261 ods. 1 TZ.

(zdroj: KORDÍK, M.: Komentár: 1. vydanie, 2011, str. 715-717)

Objektívna stránka § 263 TZ

Pri § 263 TZ – prečin

Páchatel' z **nedbanlivosti** poškodí finančné záujmy Európskych spoločenstiev konaním uvedeným v § 261 ods. 1.

Subjekt

Páchateľom môže byť:

- A) pri § 261 a § 263 všeobecný subjekt – ktorákoľvek trestné zodpovedná osoba;
- B) pri § 262 špeciálny subjekt – ten, kto **poruší povinnosti alebo nesplnení povinnosti vyplývajúcej zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie pri kontrole a riadení osôb**;
- C) Páchateľom môže byť podľa § 3 zákona č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osobe v znení neskorších predpisov aj PRÁVNICKÁ OSOBA.

Subjektívna stránka

- § 261 a § 262 – úmyselné zavinenie
- § 263 – nedbanlivostné zavinenie

Príklady

1. Dvaja zamestnanci zastupujúci univerzitu v SR predložili poskytovateľovi žiadosť o NFP na realizáciu projektu „Vybudovanie laboratória ...“. Ako osoby participujúce na príprave žiadosti o NFP po tom, čo formálne vykonali predbežný prieskum trhu, ako podklad pre výpočet predpokladanej hodnoty zákazky, bez ekonomicky opodstatneného zdôvodnenia, v snahe dosiahnuť neoprávnený prospech, stanovili cenu na zaobstaranie jadrového magnetického rezonančného tomografu navýšenú oproti cene výrobcu. V prípade predloženia žiadosti o platbu a peňažnom plnení, pri danej konštrukcii tvorby NFP, predstavovali neoprávnené výdavky so škodou pre poskytovateľa najmenej 510.000,-Eur z prostriedkov EÚ a 60.000,-Eur z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.
2. Organizovaná skupina 13 osôb pôsobiaca na území Slovenska s cieľom neoprávnene získať nenávratné finančné príspevky v súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov Európskej únie. Vo vzťahu k štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky išlo o príspevky poskytované tromi rozličnými poskytovateľmi. Obvinení sa pokúsili získať NFP v celkovej výške 12.602.212,- Eur tvorený z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky tým, že vyhotovovali, odsúhlasovali a zabezpečovali predkladanie nesprávnych dokladov deklarujúcich v skutočnosti nezrealizované dodávky tovarov, prác a služieb pre uvedené projekty.

Príklady

3. Na realizáciu aktivít vzdelávacieho projektu zameraného na vzdelávanie zamestnancov súkromnej spoločnosti. bol získaný NFP z prostriedkov Európskej únie a z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Pri realizácii projektu bola vykazovaná fiktívna lektorská činnosť, účtované boli vzdelávacie a lektorské služby, ktoré v skutočnosti neboli nikdy realizované, čím došlo k spôsobeniu škody vo výške 52.023,-Eur, z toho na finančných prostriedkoch Európskej únie vo výške 44.220,-Eur a štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 7.803,-Eur.
4. Zástupca občianskeho združenia na základe Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi účastníkmi SORO ako poskytovateľom nenávratného finančného príspevku a občianskym združením, pre projekt zameraný na sociálne vylúčené skupiny, predložil nesprávne, neúplné a falošné doklady, pracovné výkazy a záverečné správy lektorov a ďalších osôb zúčastnených na projekte, prezenčné listiny k jednotlivým školeniam, prezenčné listiny k doprave účastníkov školení, prezenčné listiny k obedom a občerstveniu pre účastníkov, na základe čoho by bola zástupcovi občianskeho združenia vyplatená suma vo výške 270.346,-Eur, z toho 241.889,-Eur z prostriedkov Európskej únie a 28.457,-Eur z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

(Zdroj: Príloha č. 10 k Ročnej správe o nezrovnalostiach za rok 2015)

**ĎAKUJEM
ZA POZORNOST!**

